

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-304/13-S

**Název právnické osoby
vykonávající činnost školy:** **Základní škola Jungmannovy sady Mělník, příspěvková
organizace**

Sídlo: **Tyršova 93, 276 01 Mělník**

IČO: **47011319**

Identifikátor: **600 047 351**

Právní forma: **příspěvková organizace**

Zastoupená: **ředitelem školy PaedDr. Daliborem Ullrychem**

Zřizovatel: **město Mělník**

Místo inspekční činnosti: **Tyršova 93, 276 01 Mělník**

Termín inspekční činnosti: **14. – 15. únor 2013**

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále ŠVP); zjišťování a hodnocení naplnění ŠVP a jejich souladu s právními předpisy a příslušným rámcovým vzdělávacím programem (dále RVP) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona. Inspekční činnost byla zaměřena na činnost základní školy. Inspekční činnost na podnět podle § 174 odst. 5 školského zákona. Z obsahu podnětu byla inspekční činnost zaměřena na účinnost přijatých opatření po předchozí inspekční činnosti, organizaci vzdělávání, prvky systémového hodnocení individuálních a celkových výsledků vzdělávání žáků, správnost povinné dokumentace a postupů souvisejících se sledovanými jevy. Hodnoceným obdobím byl školní rok 2012/2013 do termínu inspekce, vývoj, opatření a tendence se vztahují také k předcházejícím inspekčním výstupům a k průběžným výsledkům školy.

Aktuální stav školy

Základní škola Jungmannovy sady Mělník, příspěvková organizace (dále škola, ZŠ) je školou se všemi ročníky základního vzdělávání. V pololetí aktuálního školního roku bylo klasifikováno 480 žáků v osmnácti třídách.

Počet žáků se příliš neměnil, sociální struktura rovněž, v okolí školy se nenachází lokalita s příznaky sociálního vyloučení. Žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP) škola eviduje v tomto školním roce dle předložených seznamů 29. Žáci se SVP jsou integrováni v běžných třídách většinou s využitím individuálních vzdělávacích plánů (dále IVP).

ŠVP nemá výrazné zaměření na některou vzdělávací oblast, škála volitelných předmětů včetně výuky čtyř cizích jazyků (anglický, německý, francouzský a ruský) zahrnuje také přírodovědnou oblast. Zajištěna je tak možnost volby individuální vzdělávací cesty.

Účinnost školou přijímaných některých opatření na základě činnosti ČŠI v minulosti byla nižší (školní řád, úspěšnost žáků a další viz text).

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

V hodnocení individuálních a skupinových výsledků vzdělávání žáků a v hodnocení celkových výsledků vzdělávání a v práci s žáky se SVP jsou zjištění ČŠI obdobná jako v roce 2011. Zavedené postupy (vnitřní i vnější evaluace) zůstaly s ohledem na předmět této inspekce na průměrné úrovni. Již inspekční zpráva z roku 2011 je hodnotila výrokem „odstranitelná rizika“. Škola sice v koncepčních materiálech deklaruje, že předností (či příležitostí) je spolupráce se školami, ale v praxi se zatím nepodařilo ji promítnout do objektivizace hodnocení žáků. Toto zjištění se vztahuje zejména k tematice posledního inspekčního vstupu – šetření stížnosti na školu v listopadu 2012.

Od tohoto termínu již ředitel školy žádnou další stížnost neřešil. I přes nesouhlas ředitele školy s jedním ze dvou závěrů šetření ČŠI přijal řadu opatření. Tato ale zatím neměla účinný vliv na zlepšení práce školy s neúspěšnými žáky v oblasti (výuka Chemie), která byla předmětem stížnosti. Při řešení negativních jevů nebyla dosud účinně využita školou deklarovaná příležitost – činnost školního psychologa.

Kontrolní, analytická, metodická práce, osobní rozhovory uvnitř školy i s rodiči žáků, dotazníková akce se do výsledků vzdělávání žáků s ohroženým prospěchem (prospěch žáků druhého stupně v pololetí aktuálního školního roku „dostatečný“ či „nedostatečný“) dosud nepromítla. Z hlediska podílu těchto žáků v předmětu Chemie se stal tento předmět pro žáky školy dokonce nejproblémovějším. Ve srovnání s klasifikací na konci školního roku 2011/2012 se podíl takto hodnocených žáků dokonce zvýšil (ze zhruba 18 % na téměř 21 %). Ředitel školy vidí příčinu tohoto stavu ve vysokých nárocích vyučující tohoto předmětu a v jeho komplexním charakteru (potřeba znalostí z dalších předmětů – zejména Matematiky). Na druhé straně dosahují žáci školy velmi dobrých výsledků v oborových soutěžích, či extrémně „úspěšným“ z pohledu klasifikace byl v pololetí aktuálního roku volitelný předmět Laboratorní cvičení z chemie a fyziky. ČŠI zaznamenala frontální způsob vedení výuky v předmětu Chemie, použité formy a metody vzhledem podporovaly u některých žáků rozvíjení logického myšlení, vytváření dovednosti analyzovat a řešit problémy. V průběhu výuky vyučující otázkami příhodně podněcovala tyto žáky k odvozování možných závěrů a zařadila praktickou ukázkou (pokus).

Kromě formálního vydání části školního řádu (Pravidel klasifikace a hodnocení žáků) ředitel školy nevidí potřebu a tudíž prakticky nezajišťuje sjednocování pravidel hodnocení jednotlivými učiteli. Nebyla naplněna příležitost ke zlepšení stavu, konstatovaná ve zmiňované inspekční zprávě z roku 2011, „analytická práce s výsledky žáků ... a efektivita přijímaných opatření zvláště u žáků s ohroženým prospěchem“. Opatření po inspekční činnosti v roce 2011 byla účinná jen částečně. Vyučovaný předmět Základy přírodních věd již v současnosti není z pohledu ohroženého prospěchu tak problematickým, mírně se zlepšila situace s úspěšností žáků při přechodu z prvního na druhý stupeň školy.

Nízká je míra vyhodnocování plnění stanovených cílů vzdělávání v IVP a jeho konstatační charakter bez přijetí opatření, korekce výukových metod nebo obsahu výuky nevede k případným úpravám těchto individuálních cílů. Stále platným rizikem je efektivita práce s žáky se SVP, kdy se opakuje stav, že většina (80 %) žáků prvního stupně se SVP má zhoršený prospěch (na prvním stupni ve smyslu klasifikace „trojkou“ a horší).

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Naplňovaný ŠVP byl na základě podnětu ČŠI doplněn (např. konkretizace podmínek pro práci s žáky se zdravotním znevýhodněním) – v tomto ohledu bylo opatření školy účinné. Ve škole zveřejněná listinná verze ŠVP nebyla aktuální a obsahovala již dříve zjištěné nedostatky (např. odchylky v názvech předmětů Laboratorní cvičení z chemie a fyziky, Seminář a praktikum z biologie...), rozdílly se skutečností byly ve skladbě volitelných předmětů, chyběly charakteristika a učební osnovy předmětu Mediální výchova. Neaktuální byla zde uvedená pravidla hodnocení výsledků vzdělávání. Povinnost zveřejnění ŠVP tak byla naplněna pouze formálně. Některé nedostatky (doplnění Mediální výchovy, aktualizace učebního plánu uvedeného na www stránkách školy...) byly napraveny v průběhu inspekce, pro komplexní nápravu stanoví ČŠI lhůtu.

Ředitel školy zintenzivnil v důsledku prošetřování stížnosti kontrolní i metodickou činnost – zejména přímé sledování výuky (hospitace vlastní i vzájemné hospitace učitelů). Vyžadované záznamy ze vzájemných hospitací byly velmi formální s minimální vazbou na další analytickou či metodickou činnost. V reakci na hodnocení z roku 2011 se podařilo ustanovit činnost žákovského samosprávného orgánu a zlepšit vazbu výsledků vzdělávání uváděných ve výročních zprávách na cíle stanovené ve ŠVP.

Výroční zpráva za školní rok 2011/2012 až na dílčí nedostatky naplňuje platné předpisy, chybně je uveden obor vzdělávání (záměna se ŠVP), nesprávná je informace o dostupnosti inspekční zprávy (záměna s neveřejným výstupem). Označování tříd arabskou číslicí v tomto povinném dokumentu neodpovídá § 8 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky (dále jen vyhláška č. 48). V organizaci vzdělávání byla pozitivním prvkem aktivizace tzv. partnerské výuky, kdy je účinným postupem pomoc spolužákem. Dále v organizaci vzdělávání zjistila ČŠI rizika zejména v úplnosti a efektivitě některých postupů a vnitřních pravidel. Dosud nebyl vytvořen systém domácí přípravy žáků, prvky systému byly součástí www stránek školy (stránky tříd, některých učitelů aj.). Výše uvedené výsledky vzdělávání dokládají menší efektivitu dalších dvou žádoucích systémů: práce s žáky se SVP a žáky s ohroženým prospěchem. Škola zavedla (dle sdělení vedení školy osvědčený) postup: tzv. individuální výuku. Žák narušující průběh výuky je učitelem vyčleněn mimo třídu a pověřen samostatným plněním zadaných úkolů pod dohledem pověřené osoby. ČŠI zjistila, že se nejednalo o ojedinělý případ - v přibližně patnácti případech (odhad ředitele školy, evidence nebyla vedena) byl žák pod dohledem administrativní pracovnice. Kromě skutečnosti, že nebyl ředitelem školy veden záznam o poučení dohlížející pracovnice – porušen § 6 odst. 6 vyhlášky č. 263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád..., došlo v tomto případě i k situaci, kdy škola nezajišťuje vzdělávání dle § 7 odst. 7 (odbornost vzdělávání) a § 2 odst. 1 písm *a* (rovný přístup ke vzdělávání) školského zákona.

Provedené úpravy a aktualizace školního řádu opomněly reagovat na novelu vyhlášky č. 48 v uvádění hodnocení zájmových útvarů na vysvědčení. Používané slovní hodnocení u několika žáků nesplňovalo svým obsahem podmínky nastavené vlastním školním řádem (jeho součástí Pravidly klasifikace a hodnocení žáků) a tím ani § 15 odst. 2 vyhlášky č. 48. Chybělo např. naznačení dalšího rozvoje žáka a doporučení jak předcházet případným

neúspěchům žáka a jak je překonávat. Školní řád dále nestanovuje jednoznačný postup stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení. Obecně: problém s aktualizací a doplněním školního řádu se opakuje.

Závěry

- a) **V účinnosti ředitelem školy přijímaných opatření po inspekční činnosti byla zjištěna opakovaně odstranitelná rizika (obsah a způsob zveřejnění ŠVP, obsah školního řádu, účinnost opatření práce s žáky se SVP a s žáky s ohroženým prospěchem, obsah výroční zprávy o činnosti školy),**
- b) **v souvislosti s výkonem této zaměřené inspekční činnosti bylo zjištěno porušení několika školských předpisů, pro nápravu stanoví ČŠI lhůtu,**
- c) **oblastmi dalšího žádoucího zaměření činnosti školy jsou: analytická činnost vedoucí ke zjišťování oblastí s výskytem rizikových jevů a výsledků a následné stanovení opatření, včetně kontroly jejich účinnosti; efektivní využití školou uváděných předností a příležitostí; omezení formálních postupů a prvků; větší diferenciací výukových cílů a pedagogických postupů s ohledem na individuální vzdělávací potřeby žáků.**

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 14 dnů od převzetí inspekční zprávy požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků (zvýšení účinnosti přijímaných opatření v oblastech: práce s žáky s ohroženým prospěchem, s žáky se SVP, domácí příprava a hodnocení výsledků vzdělávání žáků; úprava povinné dokumentace školy pro soulad s právními předpisy – viz text inspekční zprávy; oprava a zveřejnění platného ŠVP; zabezpečení rovného přístupu ke vzdělávání a odbornosti výuky). Oznámení zašlete na adresu ČŠI, Karlovo nám. 44, 280 00 Kolín, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.s@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2011/2012.
2. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, verze 2006/2007 zveřejněná v listinné podobě ve škole, aktuální elektronická verze.
3. Školní řád vydaný dne 27. 9. 2012 včetně Pravidel klasifikace a hodnocení žáků.
4. Zápis z jednání pedagogické rady ZŠ ve školním roce 2012/2013 k datu inspekce.
5. Inspekční zpráva čj. ČŠIS-921/11-S.
6. Výsledek šetření stížnosti čj. ČŠIS-2036/12-S.
7. Vyhodnocení dotazníků zadaných ředitelem školy (listopad 2012).
8. Školní matrika - přehledy prospěchu všech tříd – konec školního roku 2011/2012 a pololetí 2012/2013, přehledy slovního hodnocení žáků – výběr.
9. Rozbor klasifikace třídy VIII. B za 1. pololetí 2012/2013, ředitel školy.
10. Záznamy ze vzájemných hospitací učitelů školy – školní rok 2012/2013 (40 ks).
11. SWOT analýza (září 2010), řed. školy.
12. Koncepce rozvoje školy 2010 – 2015, řed. školy.
13. Žákovské knížky – elektronická verze.
14. IVP platné pro školní rok 2012/2013 (25 ks).
15. Seznam žáků se SVP, I. a II. stupeň – Žáci se záznamem k integraci – šk. rok 2012/2013.
16. Zpráva ředitele školy – přijatá opatření, ze dne 16. 11. 2012 + přílohy.
17. Vyjádření k výsledku šetření stížnosti pracovníky ČŠI, ze dne 16. 11. 2012, řed. školy.

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu ČŠI, Karlovo nám. 44, 280 00 Kolín, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.s@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu Mgr. Petra Drábka.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a ve Středočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Kolíně dne 18. 02. 2013

(razítko)

Mgr. Karel Kumstýř, školní inspektor

Kumstýř v. r.

Ing. Martina Faltysová, školní inspektorka

Faltysová v. r.

Bc. Maria Kotvanová, kontrolní pracovnice

Kotvanová v. r.

**Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy
upravil ŘŠ**

V Mělníce dne 7. 3. 2013

(razítko)

PaedDr. Dalibor Ullrych, ředitel školy

Ullrych v. r.

Připomínky ředitele školy

Připomínky byly podány.